

„FIGYELŐ”
UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 299-632.

Elizé, Kolozsvár

Lap: ..... 842 SZEP. 3.

Megjelent: .....

Budapesti jegyzetek

Második közlemény.

A 100 éves Lánchíd

A városligeti és budai barangolás után az augusztusvégi alkonyatban álljunk meg egy percre a Lánchídon. Ilyenkor, naplemente tájban, hét-nyolc óra körül, a hídról nézve, sejtelmesen szép halvány lilakékre válik a budai hegyoldal pereme, megegyeszer feltündököl a bucsuzó nap, s ahogy a fény megtörik és letűnik a hegy mögött, az egész budai oldal sötétbarnán ugy mered a magasba, mintha az ég akarna érni. Innen a hídról, ahogy elnézzük a hegyek sugárzását s az alattunk lassan hömpölygő viz tájait, tisztán érezni egészen más fénytörése van az alkonyatnak, hajnalnak, a nappalnak és az éjszakának, mint bárholnan, más helyről nézve. Mi teszi ezt? Nem tudni. Talán a híd „egyénisége”. Talán a „lelke”. Igen, mert ennek a hídnak lelke van. Egy lángész álmodta életre, s minden kis porcikájában, minden láncszemében mintha költő szelleme rejtőznék. Karsu, gyönyörű alakjával, amint sugárzón, könnyedén lebeg az esti szürkületben, olyan, mint egy költemény. Szonett. Finom. Leheletszerű. Könnyed és mégis őserő rejtőzik benne. Széchenyi álma szunnyad lánchurjaiban. Erő. Biztonság. Fény. Jekkep, amely ugy egybeforrt Budapesttel és a szívünkkel, mint a Duna, vagy a Gellérthegy.

Nagyboldogasszony napján este, ünnepi díszbe öltözött a Lánchíd a fővárosba özönlött vendégek tiszteletére. Kivilágítva, sugárzón tündöklött a Duna felett, s az alatta elsuhanó hajók utasai elragadtatva csodálták elegáns, finom ivelését. Jubileumra készült: száz évvel ezelőtt rakták le alapilléreit. Szent István hetében, augusztus 21-én érte meg a nevezetes jubileumot. Százéves élő hőse egy letűnt korszaknak. Százéves... és fiatalabb, mint valaha. És milyen szomorú, hogy éppen születésnapján kellett sötétbe borulnia. Gyászos, komor, vigasztalan sötétségbe. Mind a budai, mind a pesti oldalról fekete zászlók meredtek feléje, s az emberek, akik megálltak egy-egy pillanatra, a híd karsójának dőlve, fájdalmas, könnyes tekintettel néztek a Vár felé... Miért kellett ennek így történni? A jubiláló Lánchíd mindezt nem tudta megérteni. Mint ahogy az emberek sem. Néhány bánatos szó, futó, néma üdvözlés minden amit születésnapjára adhattunk neki..

A Margitszigeten

Verőfényes délelőtt. Tizenegy óra. A nap izzón süt, s a világváros zajából, zsi-bongó, idegesítő forgatagából olyan jó néhány órára kimenekülni és megpihenni a Szigeten. Csend. Nyugalom. Béke. Csak a strandon zajlik az élet. De beljebb, pompás sétautjain, vagy valamelyik pá-

don ülve, az árnyas fák alatt, édes hangulat fog el. A közelben gyermekek játszadoznak, s az elegáns szigeti villák és panziók nyaraló vendégei sétálnak. Jó másfélóra tájban, amíg bejáród összes utjait, ezt a gyönyörű, nagy virágoskertet. Csak most látom: északi oldalán kibővítették a szigetet, meghosszabbították. Itt épül az új Arpád-híd. Az ódon kápolna és a régi romok előtt tündödvé állsz meg, s egy letűnt évezred emlékeit kutatod. Sose jártál itt és mégis ismerősnek tűnik minden: a táj, a fával, virágaival, sétányai- val, romjaival, egész hangulatával. És mindezt... az egész Szigetet egy fehér ruhába öltözött királylány árnya... alonszerű alakja tölti be. Csak állsz, állsz, tündödvé és egyszerre megérted: történelmednek egyik aranylapját őrzik e tündéri virágoskert.

De pompás sétányain, árnyas térségein Szent István ünnepe után elhallgatott a zene. A Sziget gyászolt. Híres, szép rózsafáról lehullottak már a rózsák, s a gyászt és a bánatot éreztük az idén a lombos fák alatt. Ragyogó színeivel alig észrevehetően bucsuzni kezdett a nyár is. Az első elsárgult falevelek, mint élesapatok, már elindultak. S a közeledő őszi Szent Margit legendájáról regél... Mit tehet a krónikás? Mit jegyezhet fel róla? Talán ennyit:

Margitsziget... Budapest szíve — milyen szomorú voltál az idén!...

Hajókirándulás

Napsütéses, tiszta, meleg vasárnap. Négy nap óta, hogy megnyílt a Vásár, egyre özönlök, árad a nép Budapestre. A zsúfolásig megtelt vonatok óránként ontják a vendégeket az Alföldről, a Felvidékről, Erdélyből, a Dunántúlról és a Délvidékről. Eredeti népi viseletbe öltözött lányok festői csoportja tűnik fel itt is, ott is. El-nézem a pesti utcákat. Mosoly, ének, vigalom, boldogság mindenfelé. Tarka, kedves, gyönyörű kép! Tuláradó érzéssel, boldog ölekezésben ismerkedik egymással a főváros és a vidék. A Városligetet óriásira nőtt vásári forgalmával már lefotografáltuk. De a Dunaparton is tizezrével hömpölyög a nép, nézzünk ki oda. Ilyen rekkenő melegben egy kis hajókirándulás a legkellemesebb szórakozás. A Pálffy-

térről és a többi rakpartról is félóránként indulnak a hajók. Mindegyik rokkadásiig megtelik. A „Zsófia” is alig győzi a forgalmat. Egész nap szakadatlanul utoz van.

A hajó lassan uszik a budai partok előtt. Végigsiklik a Margitsziget mentén, melynek parti sétányain szerelmespárok andalognak. Háromnegyedóra múlva el-érünk a Népsziget, amelyet Szunyog-szigetnek is neveznek. A hajó itt kiköt. A sziget fái alól ide hallatszik a csendes, délutáni cigányzene. Az Ilkésárda muzsikája. Itt jó halászlé fogadja a vendéget. Sokan kiszállnak, s csak késő este, az utolsó hajóval térnek vissza Budapestre. Néhány perc múlva a hajó tovább indul. Utközben megszámlálhatatlan evezőssel találkozunk. A kis csónakokban barnársült lányok és fiúk. Rengetegen vannak. Mintha Budapest egész fiatalága itt volna a Dunán, hódolva az evezőssportnak. Lépten-nyomon egy-egy újabb csónakhá-za bukkanunk. Most a Római Part előtt siklunk el. Színes, vasárnapdélutáni kép. A Római strand is tömve fürdőzővel és evezőssel. Azután Csillaghegy... Óbuda... amott a Pünkösd-sziget. A végállomáson kikötünk. Itt már nyoma sincs a nagyvilágiasságnak, vagy a margitszigeti strand rivierai előkelőségének. De a táj szép. Egyszerű, falusias, tiszta. S a kerti éttermekben mindenütt szól a cigányzene.

Bealkonyodott már, mikor hazafelé indulunk. A csillagok is lassan feltűnede-zenek, s a Dunára leszáll az este. Hűs szel-ő kél, s a hajó utasai danolnak a fedél-zetten... Aztán egyszerre elkiáltja valaki: Nézzétek, de gyönyörű!... Mindenki arra néz, s a gyönyörűségtől nem tud szólni senki. A távolban ott csillog a kivilági-ított Budapest panorámája. A Dunán át-ívelő hidak fényével, a megvilágított Halászbástyával, Gellérthegyvel és Cita-dellával, s a pesti oldalon, a Dunaparton reflektorfényben tündöklők a főváros és az ország büszkesége: a Parlament. Ká-pszatosan szép látvány. Akárcsak a tün-dérmesékben.

Milyen fájdalmas, hogy a Szent István-napra érkezett későbbi vendégeknak mindebben nem volt része. A reflektorok fénye kihunyt, s a hajók nem indultak. Gyászos-sötétlen gubbasztottak a hajók is a rakpartokon...

A Dunakorzó

Igen, a régi-régi békeévekből emlé-kszünk még rá. Hirneve messze, más világ-részekbe is eljutott. Eleganciájáról a kül-földön is elragadtatva meséltek, akik egy-szer végigsétáltak este az Erzsébet-híd és Lánchíd közötti pesti Dunakorzón. Egy darabka Páris volt. Finom. Hangulatos. Választékosan elegáns. Ma?.. Ma is itt van és éppen ugy el tudsz gyönyörködni benne, mint régen. A dunaparti nagy luxusszállodák is kávéházastól, éttermes-től itt vannak sorban... a Ritz, Hungaria, Bristol, Carlton és a többiek. Esténként mindegyik terraszról szól a cigányzene, a korzó estéről-estére benépesedik, holtbiz-tos, hogy földiddel is találkozol és mégis... valami hiányzik a pesti Dunakorzóról. Valami, aminek nem tudsz nevet adni, de érzed, hogy hiányzik. Mint ahogy hiány-zik valami a nappalodból, az éjszakáid-ból, munkádból és szórakozásaidból, pi-henésedből és az álmaidból. Persze, há-boru van — gondolod. Semmi sem olyan már az életben, mint régen volt. A pesti Dunakorzó sem. Mindezt tudomásul ve-szed. Aztán leülsz a kényelmes Buchwald-székre, kifizeted a husz fillért és elnézed a sétálókat, a csendesen hömpölygő Du-nát, a gyönyörű budai hegyoldalt, s ha tetszik — a csillagokat. Közben, az egyik terrazon Bura Sándor cigányzenekara muzsikál. Azt is hallgathatod. És mindez csak husz fillér. Sajnos, ezeken az au-gusztusvégi estéken a dunaparti kávéhá-zak terraszain is elnémult a zene.

Szent István napján a cigányprimások hegedűjén is elpattant egy hur...

GREINÁR AURÉL.